

CHAPTER 3: UNITY CONSCIOUSNESS

vasiṣṭha uvāca

dinānudinamityeṣā svātmnārāmatayā tayā
nityamantarmukhatayā babhūva prakṛtisthitā 1
nīrāgā nirupāsaṅgā nirdvandvā niḥsamihitā
na jahāti na cādatte prakṛtācārācārīṇī 2
paritīrṇabhavāmbhodhiḥ śāntasamdehajālikā
paramātmamahālābhaparipūrṇāntarātmanā 3
viśrāntā suciraṃ śrāntā ghanalabdhapadāntare
sarvopamātītayatayā jagāmāvyapadeśyatām 4
iti sā bhāminī tasya cūḍālā varavarṇinī
svalpenaiva hi kālena yayau viditavedyatām 5
yathāyamāgataḥ kaścijjāgataḥ spandavibhramaḥ
tathā viliyate sarvaṃ tattvajñānavati svayam 6
adr̥ṣṭasakale śānte pade viśrāntimetya sā
rarāja śaradacchābhramāleva gatasam̐bhramā 7
anākulā samālokamasam̐bandhātmanātmani
jaradgavīva śailāgraṃ satṛṇaṃ prāpya sam̐sthitā 8
svavivekaghanābhyāsavaśādātmodayena sā
śuśubhe śobhanā puṣpalatevāminavodgatā 9
atha tāmanavadyāṅgīm kadācitsa śikhidhvajaḥ
apūrvaśobhāmālokya smayamāna uvāca ha 10
bhūyo yauvanayukteva maṇḍiteva punaḥpunaḥ
adhikaṃ rājase tanvi jagadrājavati yathā 11
prapītāmṛtasāreva labdhā labhyapadeva ca
ānandāpūrapūrṇeva rājase nitarāṃ priye 12
upaśāntaṃ ca kāntaṃ ca dadhānā sundaraṃ vapuḥ

abhibhūyendumāyāsi śriyaṃ kāmapī kāmini 13
abhogakṛpaṇaṃ śāntamūrjitaṃ samatāṃ gataṃ
gambhīraṃ ca praśāntaṃ ca cetaha paśyāmi te priye 14
ṭṇīkṛtya tribhuvanaṃ pītākhilajagadrasam
anantoḍḍāmaraṃ saumyaṃ manaḥ paśyāmi te priye 15
na kenacinmahābhāge vibhavānandavastunā
cetastava tulāmeti marukṣīrābdhisundaram 16
taireva bālakadalimṛṇālāṅkurakomalaiḥ
aṅgaiḥ sthitimanuprāptairvṛddhiṃ yāteva lakṣyase 17
tathā tenaiva tenaiva saṃniveśena saṃsthitā
anyatāmupayātāsi lateva ṛtuparyate 18
kiṃ tvayā pītamaṃṛtaṃ prāptaṃ sāmrājyameva vā
amṛtyumeva saṃprāptā prayogāyogayuktitaḥ 19
rājyāccintāmaṇervāpi trailokyādvā tvayādhikam
aprāptaṃ kimanuprāptaṃ nīlotpalavilocane 20
cūḍālovāca
nākiṃcitkiṃcidākāramidaṃ tyaktvāhamāgatā
na kiṃcitkiṃcidākāraṃ tenāsmi śrīmatī sthitā 21
idaṃ sarvaṃ parityajya sarvamānyanmayāśritam
yattatsatyamasatyam ca tenāsmi śrīmatī sthitā 22
yatkiṃcidyanna kiṃcicca tajjānāmi yathāsthitam
yathodayaṃ yathānāśaṃ tenāsmi śrīmatī sthitā 23
bhogairabhuktestuśyāmi bhuktairiva sudūragaiḥ
na hṛṣyāmi na kupyāmi tenāsmi śrīmatī sthitā 24
ekaivākāśasaṃkāśe kevale hṛdaye rame
na rame rājalilāsu tenāsmi śrīmatī sthitā 25
ātmanyeva hi tiṣṭhāmi hyāsanodyānasadmasu

CHAPTER 3: UNITY CONSCIOUSNESS

na bhogeṣu na lajjāsu tenāhaṃ śrīmatī sthitā 26
jagatāṃ prabhurevāsmi na kiṃcinmātrarūpiṇī
ityātmanyeva tuṣyāmi tenāhaṃ śrīmatī sthitā 27
idaṃ cāhamidaṃ nāhaṃ satyā cāhaṃ na cāpyaham
sarvamasmi na kiṃcicca tenāhaṃ śrīmatī sthitā 28
na sukhaṃ prārthaye nārthaṃ nānarthaṃnetarāṃ sthi-
tim
yathāpnāptena hr̥ṣyāmi tenāhaṃ śrīmatī sthitā 29
tanuvidveṣarājābhiḥ prajñābhiḥ śāstradr̥ṣṭibhiḥ
rame saha vayasyābhistenāhaṃ śrīmatī sthitā 30
paśyāmi yannayanaraśmibhirindriyairvā
cittena ceḥa hi tadaṅga na kiṃcideva
paśyāmi tadvirahitaṃ tu na kiṃcidantaḥ
paśyāmi samyagiti nātha cirodayāsmi 31
ityārṣe śrīvāsiṣṭhamahārāmāyaṇe vālmikīye
mokṣopāyeṣu nirvāṇaprakaraṇe cūḍālātmalābhō
nāmaikonāśītitamaḥ sargaḥ 79